

(๒๔)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๙/๒๕๖๗

วันที่ ๑๖ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	นายธนิศ มั่นศรี	ผู้ร้อง
	อธิบดีกรมชลประทาน ที่ ๑	
	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมชลประทาน ที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายธนิศ มั่นศรี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธนิศ มั่นศรี (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งนายช่างชลประทานฝ่ายจัดสรรง้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษางานเจ้าพระยา สำนักงานชลประทานที่ ๑๒ ยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ต่ออธิบดีกรมชลประทาน (ผู้ถูกร้องที่ ๑) มีผลตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๙ ประกอบระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ วรรคสอง (๑) กำหนดให้หนังสือขอลาออกจากราชการต้องยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกมีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกเป็นลายลักษณ์อักษรให้เสร็จสิ้นก่อนวันขอลาออก แต่คำสั่งอนุญาตลาออก จากราชการมีการลงนามอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ พ้นกำหนดเวลาขอลาออกจากราชการของผู้ร้อง ๔ วัน โดยไม่ยับยั้งการลาออก และในบัญชีรายละเอียดการอนุญาตให้ลาออก

จากราชการแนบท้ายคำสั่งกรมชลประทาน ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมชลประทาน (ผู้ถูกร้องที่ ๒) เป็นผู้จัดทำและลงนามกำกับรองจากลายมือชื่อของผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองร่วมกันจัดทำคำสั่งและบัญชีแนบท้ายการลาออกจากผู้ร้องโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ กำหนดให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและปังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด การลาออกจากราชการของผู้ร้องต้องเป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ผู้ถูกร้องทั้งสองมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องออกจากราชการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งระบุเหตุผลในคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากไม่ตรงตามหนังสือขอลาออกจากราชการ เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสื่อมเสียภาพของผู้ร้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วจะนำมาประกอบการพิจารณาต่อไปแต่เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. คำสั่งอนุมัติลาออกจากราชการของผู้ร้องเป็นคำสั่งที่มิชอบด้วยกฎหมาย และให้กรมชลประทาน มีคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้ร้องกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม

๒. เหตุผลของการลาออกจากราชการต้องเป็นไปตามที่ข้าราชการประสงค์จะขอลาออกจากราชการ ใช่หรือไม่ และการแก้ไขเหตุผลดังกล่าวโดยไม่แจ้งให้ผู้ประสงค์ขอลาออกจากทราบ ผู้ถูกร้องทั้งสอง กระทำได้หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาในวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสื่อมเสียภาพที่รัฐธรรมนูญ คุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสื่อมเสียภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการ

ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาในวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑) ได้โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กรณีที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลมามาตรา ๔๙ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในการนี้ที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๕๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องเรียนผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาในวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวว่า ด้วยว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองร่วมกันจัดทำและมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องออกจากราชการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระบุเหตุผลในคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการไม่ต่างกับเหตุผลตามหนังสือขอลาออกจากราชการของผู้ร้อง เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใต้กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรง ต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการกระทำการที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมต่อศาลอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบ

- ๔ -

รัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องเรียนผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาในจังหวะแล้ว
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๔๗ (๒)
ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่น
คำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓

ศาลฎีกานี้เป็นเอกสารที่ มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาในจังหวะ เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง
ไว้พิจารณาในจังหวะแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๗)

๔๘

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๒๙

(นายอุดม สิทธิวิรชชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๘๗๑๑๑๖๗

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หวานนท)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๘๘๐๙

(นายนภดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราษฎ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๘๘๐๙

(นายอุดม รัฐอมฤต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๘๘๐๙

(นายสุเมร รอยกุลเจริญ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ